

TOZLU RAF

KANUNİ İMAM HATİP ORTAOKULU TARİH DERGİSİ / ARALIK 2023

**BİZ ÖLÜYORUZ...
AMA ONLAR DA
KAZANMIYORLAR!**

ALİYA İZZETBEGOVİÇ

İÇİNDEKİLER

SULTAN 2. ABDÜLHAMİT HAN VE FİLİSTİN MESELESİ	3
YOM KİPPUR SAVAŞI	6
Savaşa giden süreç.....	6
Sina'da da işler tersine döndü	7
Ateşkes süreci	8
Savaşın bedeli tüm taraflar için ağır oldu	8
İFOGRAFIK: KUDÜS'ÜN İLK FATİHİ HZ. ÖMER.....	13
İFOGRAFIK: KUDÜS FATİHİ SELAHADDİN EYYUBİ.....	14
BİR SAVAŞIN ANATOMİSİ: 6 GÜN SAVAŞLARI	11
Savaş Öncesi:	11
5 Haziran 1967 – Sabah 07.30	11
Pan-Arabizm Çöktü	11
MESCİD-İ AKSA ŞİİRİ	13
OKUMA ÖNERİLERİ.....	14
FİLİSTİN NÜFUSU.....	17
YÜREĞİMDE FİLİSTİN.....	18
YANINDAYIZ FİLİSTİN.....	20
ÖĞRENCİLERİMİZİN KALEMİNDEN.....	21

SULTAN 2. ABDÜLHAMİT HAN VE FİLİSTİN MESELESİ

Sultan 2. Abdühamit Han Osmanlı Devleti'ni 1876 ve 1909 yılları arasında yönetmiş ve Osmanlının 34. hükümdarı hatta son mutlak hükümdarı sayılmaktadır. Avrupa'nın hasta adam dediği devleti adeta batmakta olan bir gemiyi tekrardan denize açması aynı zamanda ümmetçi duruşu ile sadece kendi devletindeki Müslümanlar ile alakadar olmamıştır. O tüm dünyadaki Müslümanların koruyucusu olmuştur ama hiçbir zaman Müslümanı gayrimüslimden, gayrimüslimi Müslümandan üstün tutmamıştır. Sultan 2. Abdülhamit'in zekâsı, irfanı, yaptığı yenilikleri, mantık ve muhakemeleri ile yıkılmakta olan devleti ayakta tutmayı başarmıştır. Peki Sultan 2. Abdülhamit Kudüs için neler yaptı? Öncelikle Osmanlıların "Arz-

1 Filistin" dedikleri topraklar üç coğrafi bölgeden oluşuyordu. Bunlar; Kâzımiye Nehri'yle Mukatta Nehri arasındaki bölge "Akka Sancağı", Mukatta Nehri'yle Zeruludce Nehri'nin kaynağı arasındaki "Nablus Sancağı" ve Nablus'un güneyinde Berseba Vadisine kadar olan mıntika "Kudüs Sancağı" idi. Yahudiler için önemli olan bu topraklar kutsal kitapları Tevrat'ta da geçmektedir Tevrat'ta şöyle yazar: "Ey Kudüs seni unutursam sağ elim hünerini yitirsin." diye geçmektedir. Tevrat'ta bu sözlerden dolayı ve dinlerinde kutsal değerli gördükleri için her Yahudi'nin kalbinde Kudüs'ü almak yatar ve bundan dolayı tarih boyu Yahudiler Kudüs'ü almak için çabalamışlardır. Ancak Kudüs için ilk diplomatik girişimler Sultan 2. Abdülhamit zamanında yapılmıştır. Siyonizm düşüncesinin etkisini arttırdığı bu dönemde Osmanlı Devleti, Filistin bölgesinin korunmasını sağlamıştır. Bu korumanın baş aktörü de şüphesiz 2. Abdülhamit'tir. Peki Siyonizmi kim neden ve hangi idealler uğruna kurdu. Theoder Herzl tarafından kurulan bu ideolojinin amacı Yahudilerin Filistin'de bir devlet kurmasını sağlamak ve vaat edilmiş topraklara hâkim olabilmektir. Bu ideolojiye dünyanın dört bir yanından milyarlar Yahudiler destek sağladılar ve Theoder Herzl Sultan 2. Abdülhamit'in karşısına çıktı. Önceki başarısız yönetimlerden dolayı Osmanlı en buhranlı günlerin geçiriyordu Theoder Herzl Osmanlının tüm borçların silmeyi ve ekonomik açıdan dünya devletleri arasına sokmayı vadetti. Devleti bu zor günlerden kurtararak padişah ve hanedan ailesine destek vereceklerini ilettiler. Padişah ise tarihe geçen ünlü sözünü söyledi "Bir karış dahi olsa vatan toprağını satmam, zira bu vatan bana değil milletime aittir. Milletim de bu toprakları ancak aldığı fiyata verir. Çünkü bu topraklar kanla alınmıştır, kanla verilir!" Hatta Selanik Yahudilerinden olan milletvekili Emanuel Karasu, Sultan II. Abdülhamid'in huzuruna çıkarak, Filistin'de Yahudiler için toprak satın almak istemiştir. Ama daha sözünü bitirmeden red cevabını almıştır. Hükümdarın bölgeye verdiği değer şöyle anlatılabilir, Hicaz demiryolunun Kudüs'e yakın geçen bölümü keçe ile kaplanır. Sultan bu hareket ile kutsal topraklarda yatan şehitlerin rahatsız olmamasını istemiştir. Yahudiler istediklerini alamadılar diye durmadılar isteklerini yinelediler ve çabaladılar Filistin'de bir Yahudi devleti kurma gayesinin gerçekleşmesi yolunda bölgedeki Yahudi nüfusunu arttırmak için ilk etapta buraya göçü sağlamaya çalışmışlardır. Sultan İkinci Abdülhamid Han, Yahudilerin bu tehlikeli niyetini sezdiği için 1882 yılında hac maksadı

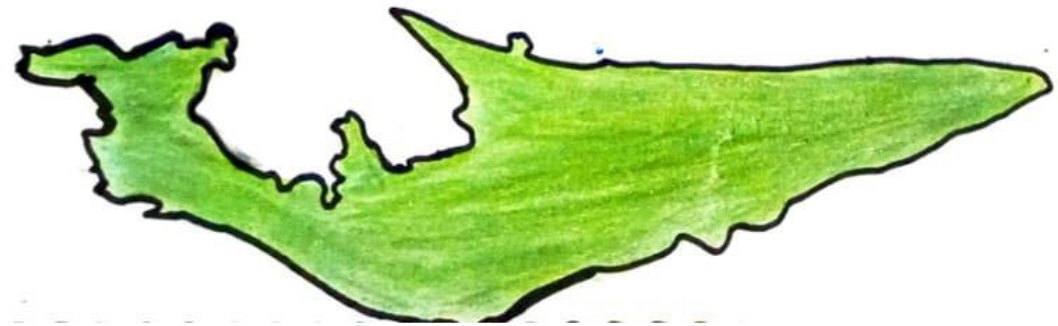
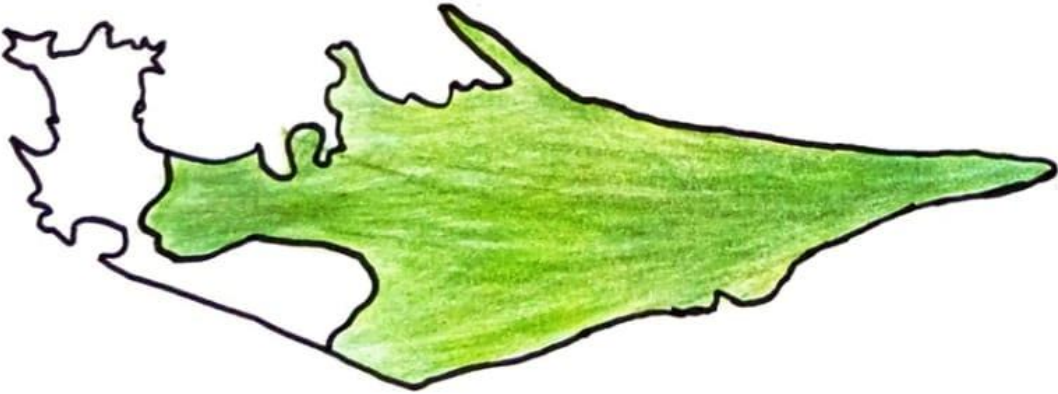

dışında hiçbir Yahudinin Kudüs'e sokulmamasını emretmişti. Lakin Yahudilerin yerli taşeronlar kullanarak gizli gizli arazi satın aldıklarını öğrenince 5 Mart 1883 tarihli bir kanunla bu gizli satışlar iptal edilmiş, oraya gönderilen heyetlerle Yahudilerin maksatları ve nihai hedefleri üzerine Filistin ahâlisi bilinçlendirilmiştir. Yine de satmak isteyenlerin arazisi Sultan II. Abdülhamid nâmına satın alınmaya başlanmıştır. Bu defa Osmanlı tebası olan Yahudilerin bu faaliyetleri yürüttüğü görülmüş, bunun üzerine 3 Nisan 1893 tarihinde Filistin'de Yahudilerin arazi satın almaları hususundaki yasak Osmanlı vatandaşı olan Yahudi asıllı kimselere de teşmil edilmiştir. 1883'te çıkarılan bir irade-i seniyye ile de Yahudilere mülk satışı yasaklanmıştır. Ayrıca padişah Hazine-i Hassa'daki şahsi mal varlığı ile Filistin'de mümkün olduğu kadar fazla toprak alarak, Yahudilerin 1891'de çıkarılan bir irade-i seniyye ile hiçbir Yahudinin Osmanlı vatandaşlığına alınmayacağı ve Yahudilerin Osmanlı topraklarına yerleşmelerine müsaade edilmeyeceği belirtmiştir. Daha sonra çıkarılan bir emir ile de başta Filistin olmak üzere bütün Osmanlı topraklarında Yahudilere toprak ve mülk satışı yasaklanmıştır. Yahudiler Filistin'e kanuni olarak yerleşmenin mümkün olmadığını anlayınca artık hileli yollara başvurmaya başlamışlardır. Rus ve Doğu Avrupa Yahudileri önce Almanya, Avusturya veya İngiltere'ye uğrayıp bu devletlerin vatandaşlığına geçip sonra Filistin'e sızmışlardır. Bunu gören Osmanlı Dâhiliye Nezareti yeni tedbir alarak, 1898 Ağustos ayında Kudüs mutasarrıfı, yabancı devletlerin Filistin temsilcilerine bir bildiri dağıtarak, bundan böyle Filistin'in milliyet farkı gözetilmeksizin bütün Yahudilere kapalı olduğu tebliğ edilmiştir.

Sultan Abdülhamid Han, saltanatının ilk yıllarında (1880-1895) Filistin'e yerleşmek ve ileride o bölgede bir devlet kurmak isteyen Yahudilerin göçünü engellemek amacıyla iradeler ve fermanlar yayınlamak suretiyle tedbirler almış, Saltanatının ikinci evresini teşkil eden (1895-1909) yıllarında ise Siyonistlerin Filistin'e toplu göçleri karşılığında bir takım vaatlerine karşı çıkmıştır. Sultan Abdülhamid "Yahudilerin Filistin'e yerleşmesini kabul etmek dindaşlarımızın ölüm fermanını imzalamaktır" diyerek sanki olacakları görmüştür. Sultan Abdülhamid, Kudüs ve çevresine özel önem vermiş, o bölgede yabancılara toprak satışını engellemiştir. Sultan Abdülhamid'i tahttan indiren İttihat ve Terakki mensupları devlet idaresindeki hassasiyeti kavrayamamışlar ve Filistin'e Yahudi göçünü serbest bırakmışlardır. Yaptıkları hataların farkına varan Enver Paşa "Yaptığım bütün her şeyin hesabını verebilirim, fakat bizim en büyük hatamız Sultan Abdülhamid'i anlayamamak ve Siyonizm'e alet olmağımızdır." diyerek acı pişmanlığını dile getirmiştir. Osmanlı Devleti'nin en zor döneminde maddi olarak Osmanlı'yı kalkındırarak tekliflerde bulunan Siyonist heyeti, huzurundan kovan ve her ne pahasına olursa olsun Filistin'den toprak sattırmayan Sultan Abdülhamid Han için Filistin Dışişleri Bakanlığı yapmış Refik Şakir En-Nedşe "Sultan Abdülhamid Filistin için tahtını keybeden hükümdardır." ifadesini kullanmaktadır. Siyonistler karşısında Abdülhamidî bir duruş sergileyen Sultan Abdülhamid Han için bugün Filistinliler, Sultan Abdülhamid ismini zikrettiklerinde sonunda r.a.(Radıyallahu anh) Allah ondan razı olsun demektedirler. Bizler Sultan Abdülhamid Han'ın torunları olarak Filistin Davasının ilk mazlumu olan Sultan Abdülhamid'in yolunu sürdürüp, Filistin Meselesini benimseyip, tüm gücümüzle Filistin'in özgürleşmesi için çalışmayı tarihi bir vazife olarak görmeli ve bu hususta gereken gayreti göstermeliyiz. Şunu söyleyebiliriz ki dinine vatanına bu kadar vefalı olan sultan 2. Abdulhamit'e karşı bizimde bir vefa borcumuz bulunmaktadır.

Yazan: Enes BİLDİŞLİ 8/A

ISRAİL FİLİSTİN TOPRAKLA RINI

FİLİSTİN İŞGAL

FİLİSTİN FİLİSTİN FİLİSTİN FİLİSTİN

1948

1947

1949-

1967

2012

EDİYOR!

YOM KİPPUR SAVAŞI

Savaşın amacı İsrail'den 1967'de işgal ettiği Golan Tepeleri ve Sina Yarımadası'nı geri almaktı. Ancak İsrail'in Suriye'ye oranla daha gelişmiş tanklara sahip olması ve Mısır'ın savaşın ikinci haftasındaki yanlış hamleleri sebebiyle Kahire ile Şam amaçladıkları sonuçlara büyük ölçüde ulaşamadı.

Savaşa giden süreç

İsrail'in tarihi Filistin toprakları üzerinde 14 Mayıs 1948'de bağımsızlığını ilan etmesi bölgedeki istikrarsızlığın da fitilini ateşledi. Mısır, Suriye, Lübnan ve Ürdün'ün de aralarında olduğu bölge ülkeleri, 15 Mayıs 1948'de bağımsızlığını ilan eden İsrail'e savaş açtı. Savaşı kazanan İsrail, Batı Kudüs'ü işgal ederken, 700 binden fazla Filistinli topraklarından sürüldü. Bölgedeki varlığını pekiştiren İsrail, 5 Haziran 1967'de Mısır ve Suriye'ye savaş açtı. Tarihe "Altı Gün Savaşı" olarak geçen muharebeye hazırlıksız yakalanan Mısır ve Suriye ordusu ağır bir yenilgi aldı. İsrail, 1967'deki savaşta Mısır ve Suriye ordusunun hava kuvvetlerinin neredeyse tamamını yok etti.

Bölgedeki Arap ülkelerine karşı bir kez daha galip gelen İsrail, bu savaşta da Doğu Kudüs ve Batı Şeria'nın yanı sıra stratejik öneme sahip Suriye'nin Golan Tepeleri ile Mısır'a ait Sina Yarımadası'nı işgal etti. Mısır Cumhurbaşkanı Enver Sedat, 1971'de Sina Yarımadası'ndan çekilmesi halinde İsrail'le barış imzalamaya hazır olduğunu açıklasa da Tel Aviv yönetimi bunu reddetti. Tüm bu gelişmeler bölgede yaşanacak yeni bir Arap-İsrail savaşının habercisi gibiydi. Suriye Devlet Başkanı Hafız Esad ve Mısır Cumhurbaşkanı Sedat, hem kaybedilen toprakları geri almak hem de 1967'deki yenilgiyi unutturmak için İsrail'le savaşmaya karar verdi.

İki lider İsrail'e karşı savaş için Yahudilerin en kutsal günü Yom Kippur'a denk gelen 6 Ekim tarihini seçti. Böylece Yom Kippur günü dolayısıyla askerlerinin çoğu izinde olan İsrail ordusunun iki cephede birden açılacak savaşa hazırlıksız yakalanması amaçlandı. Aynı zamanda ramazan ayının 10. gününe denk gelen operasyona, Hazreti Muhammed komutasında Müslümanların Mekke'li müşriklere karşı verdiği ilk harp olan Bedir ismi verildi. Mısır Hava Kuvvetleri'ne ait 220 savaş uçağı 6 Ekim 1973'te Sina'da bulunan İsrail'e ait askeri hedefleri vurmaya başladı. Savaşa hazırlıksız yakalanan ve birçok hedefi hava bombardımanında vurulan İsrail güçleri Mısır uçaklarından sadece 8'ini düşürebildi. İsrail'in vurduğu uçaklardan birinin pilotu Cumhurbaşkanı Sedat'ın kardeşi Atıf Sedat idi. Atıf Sedat, hava bombardımanı sırasında uçağının isabet alarak düşmesi sonucu hayatını kaybetti.

Süveyş Kanalı'nı geçerek Sina'ya ulaşan Mısır askerleri, Sovyetler Birliği'nden alınan anti tank roketleri sayesinde İsrail'in bölgedeki tanklarını büyük ölçüde yok etti. Savaşın başlamasının üzerinde 24 saat geçtikten sonra 100 binden fazla Mısır askerinin yanı sıra binden fazla tank Süveyş Kanalı'nın doğusuna yani Sina Yarımadası'na geçmişti. Mısır için savaş planlandığı gibi gitmiş ve büyük başarı kazanılmış gibi gözüküyordu. İsrail ordusu 8 Ekim'de Sina Yarımadası'nda karşı saldırıya geçse de Mısır ordusunun hazırlıklı olması sebebiyle başarı elde edemedi. Mısır, Sovyetler Birliği'nden aldığı hava savunma sistemlerini Süveyş Kanalı'nın doğusuna yerleştirmişti. İsrail, hava saldırılarıyla Mısır ordusunun gücünü kırmaya çalışsa da karada olduğu gibi havada da ağır kayıp verdi.

Savaşın ilk dört gününde Mısır'a ait hava savunma sistemleri 50'ye yakın İsrail uçağını düşürdü. Mısır ordusu savaşın ilk haftasında Sina Yarımadası'nın 10 kilometre içine kadar ilerledi. İsrail, savaşın ilk haftasının sonunda Mısır'a mevcut pozisyonda ateşkese hazır oldukları mesajını gönderdi. Ancak Enver Sedat, İsrail'in Sina'dan tamamen çekilmemesi hâlinde ateşkese kabul etmeyeceklerini belirterek öneriyi reddetti. Savaşın diğer cephesi kuzeydeydi. Suriye'ye ait 150 savaş uçağı Mısır ile eş zamanlı olarak 6 Ekim'de Golan Tepeleri'ndeki İsrail hedeflerini vurmaya başladı. Bombardımanın ardından 40 bin Suriye askeri ile 600 tankı İsrail'in işgalindeki Golan Tepeleri'ne girdi. Suriye ordusunun savaşın ilk saatlerinde Golan Tepeleri'nde büyük başarı elde etmesiyle Suriye cephesinde de işler Şam ve Kahire'nin istediğı gibi gidiyordu. Ancak İsrail tanklarının Suriye'ye ait tanklara göre daha üstün olması ve İsrail'e ait takviye tanklarının Şam'ın tahmininden önce bölgeye ulaşması sebebiyle savaşın ikinci gününden itibaren Golan'da işler tersine döndü. İsrail güçleri tarafından durdurulan Suriye ordusunun ilerleme girişimleri başarısız oldu. İsrail güçleri 9 Ekim'de karşı saldırıya geçerek Suriye ordusunu Golan'dan geri püskürttü.

Suriye'yi savaşın dışına itmek isteyen İsrail, önce hava saldırılarıyla Şam'daki askeri hedefleri vurdu. Hava saldırılarının ardından İsrail tankları 11 Ekim'de Golan'daki 1967 ateşkes hattını geçerek Suriye topraklarına girdi. Golan'da aldığı ağır darbeye zor durumda kalan Suriye ordusu, başkent Şam'a doğru ilerlemeye başlayan İsrail ordusuna karşı direniş gösteremedi. Bunun üzerine Irak Devlet Başkanı Saddam Hüseyin, Suriye güçlerinin İsrail ordusunun Şam'a ilerleyişini durdurmasına yardımcı olmak için 11 Ekim'de bölgeye asker gönderdi. Artan baskılar sebebiyle Irak'ın ardından 17 Ekim'de Ürdün de Suriye'ye asker göndererek savaşa dâhil oldu. Suudi Arabistan ve Fas'ın da Suriye'ye yardım amacıyla bölgeye asker göndermesi, İsrail'in Şam'a ilerleyişini durdursa da savaş sırasında işgal edilen Suriye topraklarının geri alınmasına yetmedi.

Sina'da da işler tersine döndü

Savaşın ilk haftasında Mısır ordusu Suriye'nin aksine İsrail'e karşı büyük bir başarı kazansa da ikinci haftada Sina cephesinde de işler tersine dönmeye başladı. İşlerin Mısır'ın istediğı gibi gitmemesinde Enver Sedat ve bazı üst düzey komutanlarının aldığı yanlış kararlar etkili oldu. İlk olarak Mısır ordusu, Suriye'nin üzerindeki baskıyı azaltmak için 14 Ekim'de karşı saldırıya geçti. Sina'nın içlerine doğru ilerleyen Mısır tankları, İsrail ordusu tarafından durduruldu. Mısır, savunma pozisyonundan karşı saldırıya geçmesinin bedelini 250 tankını kaybederek ödedi. İsrail güçleri, Mısır ordusunun Sina'da oluşturduğu hattı yarararak 16 Ekim'de Süveyş Kanalı'nın batısına geçti. Savaşın kaderini etkileyen bu gelişme İsrail'in elini güçlendirdi. Süveyş'in karşı tarafına geçen İsrail askerleri, kanalın doğusunda kalan Mısır güçlerini arkadan kuşattı.

Enver Sedat, Mısır ordusunu arkadan kuşatan İsrail güçlerine karşı koymak için Süveyş'in batısında konuşlanan askerlerinin tekrar kanalın doğusuna hareket ettirilmesi önerisine, bunun geri çekilme olarak algılanacağı ve askerlerde moral bozukluğuna sebep olabileceğı gerekçesiyle karşı çıktı. Mısır'a pahalıya mal olan bu karar, savaşın İsrail lehine dönmesine neden oldu. Mısır ordusunun büyük bir kısmının Sina'da olması sebebiyle Süveyş Kanalı'nın batısında kalan hava savunma sistemlerini koruyacak yeterli güç bulunmuyordu. İsrail'in 18 Ekim'de kanalın batı tarafına gönderdiği takviye güçler, Mısır'a ait hava savunma sistemlerinin büyük bölümünü imha etti. Bu da İsrail uçaklarının yeniden Sina Yarımadası'nda saldırılarına başlamasına olanak sağladı. Savaşın gidişatının değiştiğini anlayan Mısır Cumhurbaşkanı Sedat, 21 Ekim'de Sovyetler Birliğı'nin Kahire büyükelçisine İsrail ile ateşkese hazır oldukları mesajını verdi. Süveyş Kanalı'nın batısına geçerek savaşı lehine çeviren İsrail, Sedat'ın ateşkes önerisini kabul etmedi.

Ateşkes süreci

Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi (BMGK) 22 Ekim'de taraflara ateşkes çağrısında bulundu. Mısır ateşkesi kabul etse de İsrail BMGK'nin çağrısına uymayarak saldırılarına devam etti. Mısır'ın çekilmesiyle yalnız kalan Hafız Esad da 23 Ekim'de ateşkesi kabul ettiğini duyurdu. İsrail ise BMGK'nin 23 Ekim'de yaptığı ikinci çağrıya da olumlu karşılık vermedi. Bölgedeki çatışmanın sona ermesini isteyen BMGK, 25 Ekim'de üçüncü defa ateşkes çağrısında bulundu. Mısır ile İsrail arasındaki ateşkes Birleşmiş Milletler'in 26 Ekim'de Süveyş Kanalı'na barış gücü göndermesiyle büyük ölçüde sağlanmış oldu.

ABD'nin ara buluculuğunda Mısır ile İsrail arasında 18 Ocak 1974'te İsrail'in Süveyş Kanalı'nın batısındaki askerlerinin yanı sıra Sina'dan da belli bir ölçüde geri çekilmesini sağlayan bir anlaşma imzalandı. Tel Aviv ile Şam arasında da 5 Haziran 1974'te Kuvvetlerin Çekilme Anlaşması imzalandı. İsrail bu anlaşmayla savaş sırasında işgal ettiği Suriye topraklarından çekilmeyi kabul ederken, 1967'de işgal ettiği Golan Tepeleri'nde kalmaya devam etti.

Savaşın bedeli tüm taraflar için ağır oldu

Yaklaşık 3 hafta süren savaşta İsrail'in yanı sıra Mısır ve Suriye ağır kayıplar verdi. Savaşta 2 bin 500'den fazla askerini kaybeden İsrail'in 102 savaş uçağı ve 400'den fazla tankı imha edildi. İsrail'de Nisan 1974'te yürütülen soruşturma sonucu Genelkurmay Başkanı'nın da aralarında bulunduğu üç üst düzey komutan savaşta ihmalleri olduğu gerekçesiyle görevden alındı. Dönemin İsrail Başbakanı Golde Mir, soruşturmada aklansa da kamuoyu baskısı sebebiyle 11 Nisan 1974'te istifa etti. Mısır ve Suriye savaşta verdikleri can kaybına ilişkin kesin bir rakam paylaşmadı, ancak savaşta yaklaşık 5 bin Mısır ve 3 bin Suriye askerinin hayatını kaybettiği ifade ediliyor. Savaşta ayrıca Mısır ve Suriye'ye ait 2 bin 200'e yakın tankın ve 350'den fazla savaş uçağının imha edildiği tahmin ediliyor.

Araştırmacı: Hasan SAĞCAN 5/A

Kaynak: Anadolu Ajansı

Kudüs'ün ilk fatihi ve Hz. Muhammed'in en yakınlarından Hz. Ömer, 1374 yıl önce bugün vefat etti

Hz. Ömer, fetihleri yönetip yönlendirmesi, ortaya çıkan çeşitli sorunları çözümü, esirler ve gayri müslimler hakkındaki kararları, yeni şehirlerin kurulması ve askerleri fethedilen geniş coğrafyaya yerleştirilmesi, İslamiyet'in tebliğ ve öğretilmesi gibi birçok konuda ilk uygulamaları gerçekleştirdi

Medine'de merkezi bir idare kuran Hz. Ömer, fethedilen yerleri emir denilen kumandan valiler eliyle yönetti

584

Mekke'de doğan Hz. Ömer'in annesi Hanteme bint Haşim, babası Hattab bin Hufeyl'dir

616

Önceleri Hz. Peygamber'e ve İslamiyet'e karşı düşmanlık gösteren Ömer, Müslüman oldu

Hz. Muhammed'in yanından hiç ayrılmayan Hz. Ömer kumandanlığını Resulullah'ın yaptığı bütün savaşlarda, Hudeybiye Antlaşması, Umretü'l-kaza ile Veda haccında bulundu

630

Tebük gazvesi öncesinde ordunun teçhizi için malının yarısını bağışladı

632

Hz. Peygamber'in vefatının ardından Mescid-i Nebevi'de bir konuşma yaparak Müslümanlardan Kur'an-ı Kerim'e sarılmalarını ve Ebubekir'e biat etmelerini istedi

Hafız sahabilerden bir kısmının şehit düşmesi üzerine Kur'an'ın toplanması konusunda Hz. Ebubekir'i ikna etti

634

Hz. Ebubekir'in vefatının ardından halife oldu

635

23 Ocak'ta yapılan Fihl Savaşı'nda Müslümanlar Bizans kuvvetlerine büyük zayıf verdi

Şam fethedildi

İslam orduları Mercürüm Savaşı'nı da kazandı. Ba'lebek, Humus ve Hama şehirleri ele geçirildi

636-637

İslam orduları Kadisiye ve Celula savaşlarında Sasaniler'i yenilgiye uğrattı

Bizans ordusu 20 Ağustos 636'da Yermük Muharebesi'nde ağır bir yenilgiye uğradı

637'de hicri takvim kullanılmaya başlandı ve muharrem ayı hicri takvimin ilk ayı olarak kabul edildi

638

Kudüs İslam orduları tarafından kuşatıldı. Hristiyanlar şehri teslim etmek için halife Hz. Ömer'in bizzat gelip teslim almasını şart koştular

Hz. Ömer, Kudüs'e görkemli bir merasimle değil tevazu ile girdi. Şehirde ilk olarak Mescid-i Aksa'yı ziyaret edip Hz. Davud'un mihrabında dua etti

Mescid-i Aksa'da cuma namazı kıldıktan sonra biri bütün Kudüslülere ve biri de Hristiyanlara olmak üzere iki ferman verdi

642

Mısır ve Irak'ın fethi tamamlandı

İslam orduları Hz. Ömer'in zamanında Sasani İmparatorluğu'na tabi Irak, İran ve Azerbaycan ile Bizans İmparatorluğu'na bağlı Suriye, el-Cezire, Filistin ve Mısır'ı İslam ülkesine kattı

644

Hz. Ömer, Mugire bin Şu'be'nin Basra valisi iken edindiği kölesi Firuz en-Nihavend efendisinin kendisinden fazla ücret aldığını söyleyerek bunun azaltılmasını istedi

Halife Ömer, onun demircilik, marangozluk ve nakkaşlık yaptığını öğrenince Mugire'nin kendisinden aldığı ücretin fazla olmadığını söyledi

Bunun üzerine Firuz, ertesi gün sabah namazında hançerle Hz. Ömer'i yaraladı ve Hz. Ömer, 3 Kasım 644'te şehit düştü

Kudüs Fatihi

Selahaddin Eyyubi

ARAŞTIRMACI: AZİZ ARAS KURTULUŞ 5/A

Selahaddin Eyyubi, Kudüs'ü 88 yıllık Haçlı işgalinden kurtararak İslam dünyasının en önemli kahramanlarından birisi haline geldi

1138

Irak'ın Tikrit şehrinde dünyaya geldi. Genç yaşlarda Haçlılar'a karşı yapılan seferlere katılarak Şam şahneliğine kadar yükseldi

1164-1169

Amcası Esedüddin Şirkuh'un kumandasında Fatimi egemenliğindeki Mısır'a yapılan seferlere katılan Selahaddin, başarılı bir asker ve yönetici olarak öne çıktı

1169

Nureddin Mahmud Zengi'nin vekili olarak Mısır'ı ve Mısır'a bağlı yerleri müstakil bir hükümdar gibi yönetmeye başladı

1171

Mısır'da hüküm süren Fatimi devletine son verdi

1173

Yemen ve Hicaz'a düzenlediği seferlerle bu şehirleri devletin birer eyaleti haline getirdi

"Hadimü'l-Haremeyn"

Hem Doğulu hem de Batılı tarihçilerin eserlerinde kendisinden övgüyle söz ettiği Selahaddin Eyyubi, Hicaz bölgesine verdiği önem dolayısıyla "Hadimü'l-Haremeyn" (Mekke ve Medine'nin hizmetkârı) unvanını kullanan ilk hükümdar oldu

1183

Stratejik öneme sahip Halep'i ele geçirerek Kudüs yolunu açtı

1187

Temmuz ayında Hittin denilen yerde Haçlılar'la yaptığı meydan savaşında büyük bir zafer kazandı

Selahaddin, bu zaferden sonra hızlı bir fetih hareketine girişti

20 Eylül'de kuşattığı Kudüs'ü 2 Ekim'de fethederek 88 yıllık haçlı işgaline son verdi

1189

Bütün Batı Avrupa ülkelerinin katıldığı yeni bir Haçlı seferi düzenlendi. Haçlılar 1189'da Akka'yı kuşattı

Selahaddin'in ordusu ile Haçlılar arasında Akka önünde 2 yıl şiddetli savaşlar yapıldı

1191

Akka, 12 Temmuz'da Haçlılar'ın eline geçti ancak Selahaddin, Haçlılar'ın Kudüs'ü almak için yaptıkları teşebbüsleri boşa çıkardı

1192

1 Eylül 1192'de Haçlılar'la 3 yıl 8 ay süreli barış antlaşması imzalandı

1193

4 Mart'ta Şam'da vefat etti

BİR SAVAŞIN ANATOMİSİ: 6 GÜN SAVAŞLARI

5 Haziran 1967 yılında başlayan ve 6 gün süren Arap-İsrail Savaşı tarihe 6 gün savaşı olarak geçmiştir. Bu savaş Ortadoğu'daki tüm dengeleri değiştiren bir dönüm noktası olmuştur. Bu savaş sonucunda İsrail kesin zafer kazanarak, Mısır'dan Sina yarım adasını, Suriye'den Golan Tepeleri'ni ve Filistin'den Gazze ve Batı Şeria topraklarını alarak sınırlarını 4 kat genişletti. Yüz binlerce Filistinli topraklarından göç etmek zorunda kaldı.

Savaş Öncesi:

1967 yılında başlayan bu savaş daha önceki Arap-İsrail savaşlarından farklı gelişti. 1948 yılında yapılan savaş, Filistin topraklarında bağımsızlığını ilan eden İsrail'e ilk günden verilen bir tepkiydi. Bu savaşta Arap orduları İsrail'e karşı yenilgiye uğradı. 1956 yılında yapılan savaş ise İngiltere, Fransa ve İsrail'in Mısır'a karşı saldırılarından dolayı başlamıştı. 1967 yılında yapılan bu savaş ise Pan-Arabizm ideolijisinin bir sonucu olarak ortaya çıktı. Suriye ve Mısır, kendini savaşa hazır hissediyor; Mısır Devlet Başkanı Cemal Abdül Nasır daha önce yaşanan yenilgilerin intikamını almak istiyor ve elde edeceği prestijle de Ortadoğu'da Mısır'a büyük bir üstünlük sağlamayı hedefliyor.

5 Haziran 1967 – Sabah 07.30

Birinci gün: İlk saldırı İsrail savaş uçaklarının Mısır, Suriye ve Ürdün havaalanlarını bombalamasıyla başladı. Bu bombardıman sonucunda 280 Mısır uçağı, 52 Suriye uçağı, 20 Ürdün uçağı ve birçok da Irak uçağı havalanmadan tahrip edildi. Bunun sonucunda Irak, Ürdün, Cezayir, Yemen, Sudan, Kuveyt ve Suudi Arabistan İsrail'e savaş açtı.

İkinci gün: İsrail Gazze'yi kuşatarak Ürdün cephesinden Gazze'ye girdi.

Üçüncü gün: Suveyş Kanalı'nın doğu kıyısını ve Sina Yarımadasını işgal etti. İsrail donanması Şarm El Şeyh'i kuşattı ve Akabe körfezini açtı. Batı Şeria ve Doğu Kudüs'ü kaybeden Ürdün ateşkesi kabul etti.

Dördüncü gün: İsrail-Suriye sınırında top atışları yaşandı. Kahire'de aynı gün ateşkesi kabul etti.

Beşinci gün: İsrail Golan Tepelerine girdi. Sokaktan gelen baskılar üzerine istifa eden Nasır daha sonra bu kararından vazgeçti.

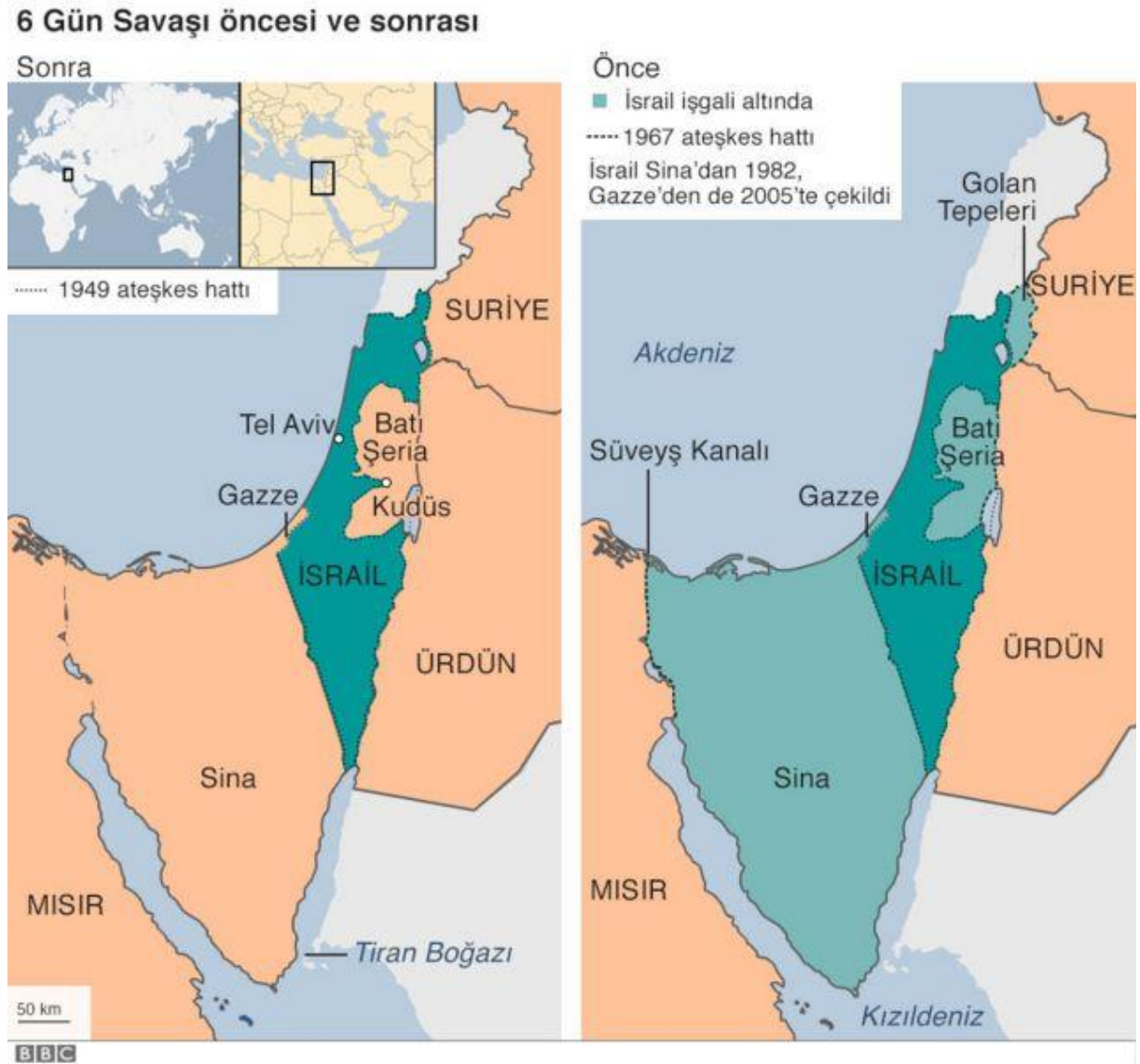
Altıncı gün: Sosyalist Sovyet Cumhuriyetler Birliği (SSCB) İsrail ile diplomatik ilişkilerini kesti. Suriye ise Şam'a 40 km uzaktaki Kuneitra'nın düşmesi üzerine ateşkesi kabul etti ve çatışmalar sona erdi.

Pan-Arabizm Çöktü

Savaşın bir diğer en önemli sonucu ise Pan-Arabizmin çöküşü olmuştur. Bu savaştan alınan yenilgi sonucu Arap Ülkeleri Pan-Arabizmi terk etti ve politikalarını tamamıyla değiştirdiler. Filistin meselesinde Pan-arabizm sonucu çözüleceği fikri bu savaştan sonra sona erdi. 6 günün bilançosu ağır oldu; 17 bin'e yakın insan öldü. Bunların 10 bin'i Mısırlı, 6 binden fazlası Ürdün'lü, 700'e yakını ise İsrailidir.

İsrail bu toprakları BM'nin (2253 sayılı) kararına rağmen hala elinde tutmaya devam ediyor. Bu savaşın en önemli sonuçlarından biri de Kudüs'ün işgalidir. İlk başta kimse tarafından kabul edilmese de, daha sonra 6 Aralık 2017'de ABD Başkanı Donald Trump, Kudüs'ü resmi olarak İsrail'in başkenti ilan etti.

MESCİD-İ-AKSA

Mescid-i Aksa'yı gördüm düşümde
Bir çocuk gibiydi ve ağlıyordu
Varıp eşiğine alnımı koydum
Sanki bir yer altı nehr çağlıyordu

Gözlerim yollarda bekler dururum
Nerde kardeşlerim diyordu bir ses
İlk Kiblesi benim ulu Nebi'nin
Unuttu mu bunu acaba herkes

Burak dolanırdı yörelerimde
Mi'racı yol veren hız üssü idim
Bellidir kutsallığım şehir ismimden
Her yana nur saçan bir kürsü idim

Hani o günler ki binlerce mü'min
Tek yürek halinde bana koşardı
Hemşehrim nebi'ler yüzü hürmetine
Cevaba erişen dualar vardı

Şimdi kimsecikler varmaz yanıma
Mü'minde yoksunum tek ve tenhayım
Rüzgarlar silemez gözyaşlarımı
Çöllerde kayıp bir yetim vâhayım

Mescid-i Aksa'yı gördüm düşümde
Götür müslümana selam diyordu
Dayanamıyorum bu ayrılığa
Kucaklasın beni İslâm diyordu

ŞAİR: Mehmet Akif İnan

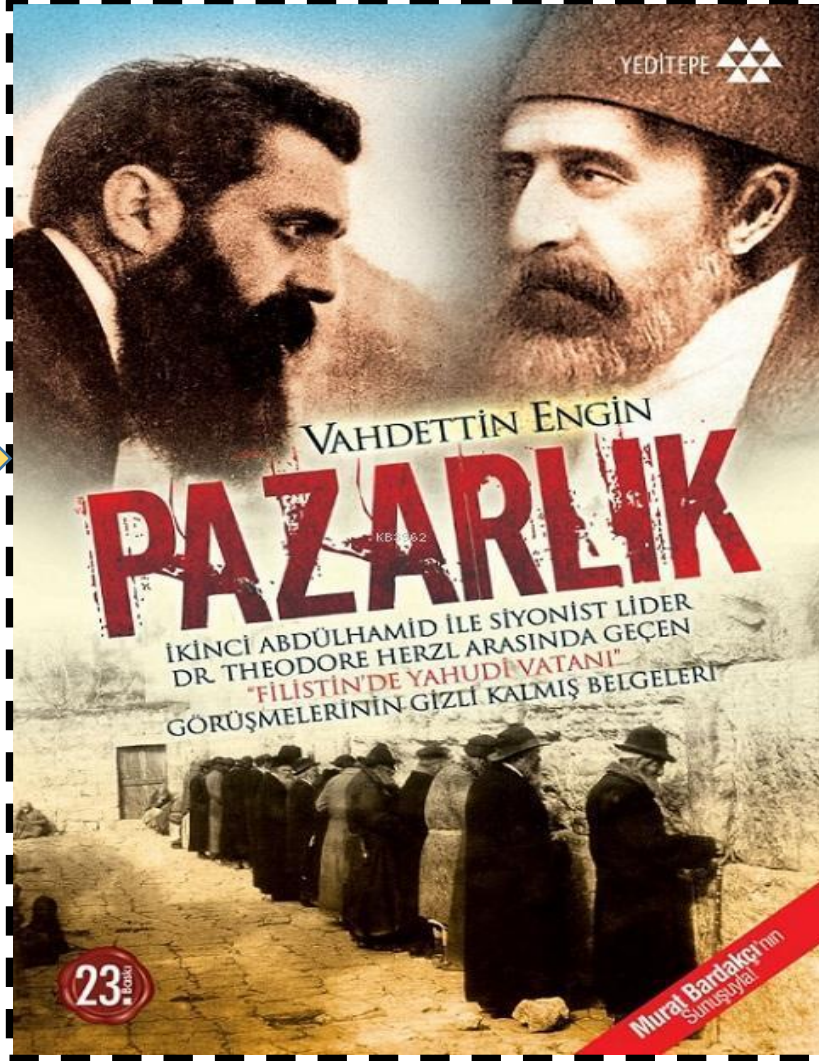
KİTABI NEDEN OKUMALISIN?

Eserin yazarı Prof. Dr. Vahdettin ENGİN Marmara Üniversitesi tarih bölümünden 2023 Aralık ayı itibarı ile emekli olmuş ve 2. Abdülhamit Dönemi ile ilgili arşiv kayıtlarını incelemiştir. Bu alanda en yetkin isimlerden biridir.

KİTABI NEDEN OKUMALISIN?

Eser, tamamen arşiv kayıtları incelenerek hazırlanmıştır. Yani hikâye, kurgu katılmamıştır. Bu eseri okuduğunda yalnızca tarihi gerçekleri öğreneceksin.

Açık ve anlaşılır bir dile sahiptir.

Eserin sonunda orijinal belgeleri görebilirsin

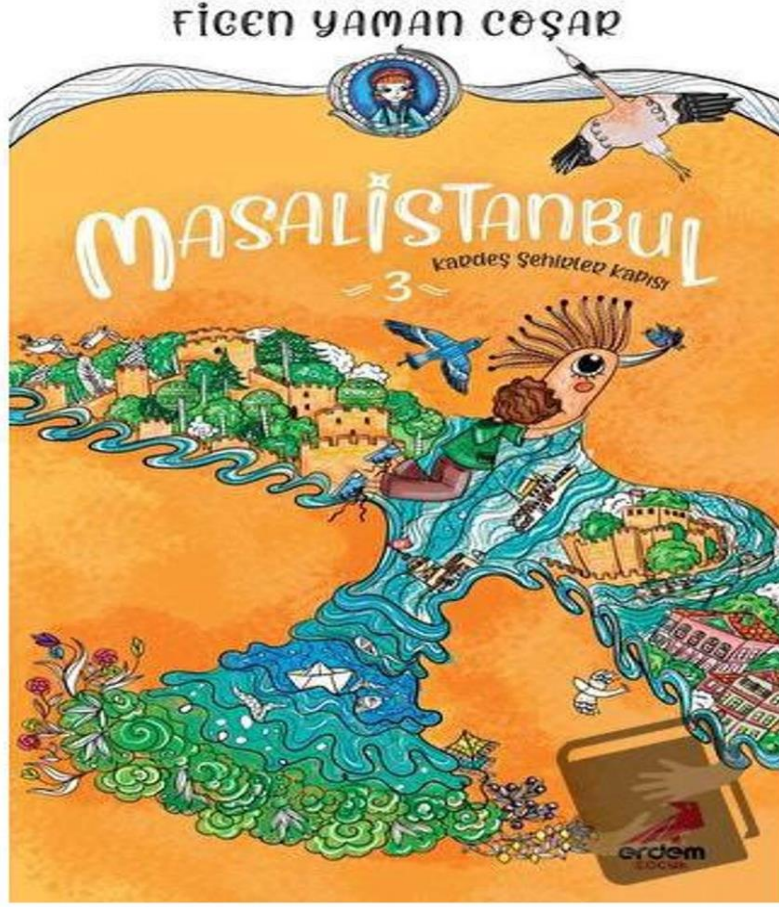
KİTABIN İÇERİĞİNDE NELER VAR?

Siyonizmin ortaya çıkışı, 1. ve 2. Siyonist kongreleri hakkında detaylı bilgi edinebilirsiniz. Yahudilerin Avrupa'dan kovularak Osmanlı topraklarına sığınma aşamalarını olarak inceleyebilirsiniz.

KİTABIN İÇERİĞİNDE NELER VAR?

Yahudiler Filistin'de devlet arazisinden toprak alamıyor. Fakat bazı Arap kabilelerinden toprak alıyorlar. 2. Abdülhamit bu topraklara imar izni vermeyerek Yahudilerin bölgeye yerleşimini önlemeye çalışıyor.

Yayın Tarihi: 14.04.2022

Sayfa Sayısı: 192

Yazar: Figen Yaman COŞAR

Yayınevi: Erdem Çocuk Yayınları

Merza, P İstanbul projesiyle bu sefer herkesin çok zor fark edeceği bir planla ortaya çıkar. Masal kahramanlarının zihinlerine girerek hikâyeleri tehlikeye sokan Merza, bu sefer karşısında Kerem, Gülin, İlber Ortaylı, Mim Kemal Öke ve İskender Pala'yı bulacaktır. İstanbul'un kardeş şehri Kudüs'ten gelen Emin ise Rana ile çıkacağı yolculukla bakalım hikâyeleri koruyabilecek mi? Hikâyelerin oluşturduğu zincirle birbirine bağlanan bu iki şehrin atmosferinde geçen roman iyilik, erdem ve sevgi sayesinde neler yapılabileceğini Merza'ya ve tüm kötülere gösterecek.

Okulumuzda yürütülen okuyan 7'ler projesi kapsamında öğrencilerimizin birçoğu tarafından okunan bu kitap edebî bir eserdir. Diğer öğrencilerimizin de kütüphanemiz aracılığı ile bu esere ulaşmasını ve okumasını istiyoruz. Eseri okuduğunuzda gönül coğrafyamızda yer alan Kudüs'ü yakından tanıyacak ve ilk kıblemiz olan bu şehre olan bağlılığımız bir kat daha artacaktır.

Musa TERZİOĞLU 5/A

İsmail Bilgin, Türk tarihinde önemli noktalarda büyük fedâkarlıklar göstererek fark yaratan isimlerin hayatlarına odaklanmaya devam ediyor. Bu defa vatani için cepheden cepheye koşturmaktan çekinmemiş, her şeyin bittiği sanıldığı zamanda en zor göreve, beklemeye gönüllü olmuş bir kahramanın hikâyesini okuyoruz. İğdırlı Hasan Onbaşı, Kudüs'te kalan son Osmanlı olarak sorumlu olduğu askerlerden sonra bölgenin Müslümanları için de bir umut olmuş. Büyük bir fedâkarlıkla güçlenen bu kahramanlık hikâyesi yine İsmail Bilgin'in kalemiyle güçlü bir anlatımla çıkıyor okurunun karşısına. Bu defa Bilgin'in önceki kitaplarından birinde karşılaştığımız bir karakteri de bu romanda görmek yazarların okurlarının seveceği bir başka sürpriz olacak.

Bu kitap neden önemli?

Türk tarihinde önemli kahramanların hayatlarını anlatan İsmail Bilgin'den bu defa görev aşkını canının önüne koyup son nefesine kadar nöbet tutan Kudüs'teki son Osmanlı askerini, İğdırlı Hasan Onbaşı'yı anlatıyor. -Yazar bu çalışmasında İğdırlı Hasan'ın hayatı üzerinden Birinci Dünya Savaşı dönemini, ülkenin o zamanlardaki sosyal-ekonomik durumunu bir panorama gibi geniş açıyla okuruna sunuyor. Erzurum'daki hazırlıklardan Filistin Cephesi'ne, İkinci Kanal Muharebesi'nden Kudüs'ün işgaline kadar dönemle ilgili önemli hareketlere şahit olan Onbaşı Hasan'la beraber, okur da bu konularda bilgi sahibi oluyor.

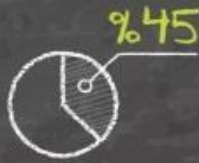

FİLİSTİNİN NÜFUSU!

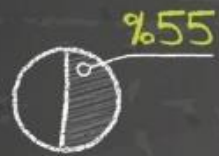
Filistin topraklarında işgalci Yahudi yerleşimcilerin sayısı her geçen gün artıyor!

KUDÜS

Filistinliler
451.584

Yahudi Yerleşimciler
550.100

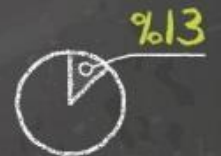

BATI ŞERİA

Filistinliler
2.9 Milyon

Yahudi Yerleşimciler
413.400

GAZZE

Filistinliler
1.9 Milyon

İŞGAL
EDİLMİŞ
TOPRAKLAR

FİLİSTİN'E MEKTUP

YÜREĞİMDE FİLİSTİN

Orta doğuda bulunan Kudüs dünyanın en eski şehirlerinden biridir. Kudüs dünya dinleri için de büyük bir öneme sahip olan kutsal bir şehirdir. Kudüs Müslümanlar, Yahudiler, Hristiyanlar için büyük bir önem taşır. Müslümanlar için önemli olması Sevgili PEYGAMBER EFENDİMİZİN Kudüs'te yer alan Mescid-i Aksa'dan miraca yükselmesi ve 610 yılında Müslümanların ilk kiblesi olmasından kaynaklanır. Yahudiler için ise Süleyman Tapınağı'nın yıkılmayan duvarı Kudüs'tedir ve vaad edilmiş topraklara eriştikten sonra Süleyman tapınağı buraya tekrar inşa edilmelidir. Hristiyanlar ise her zaman Haçlı seferlerinde Kudüs rüyası görmüşlerdir. Selahaddin Eyyübi tarafından Haçlı işgalinden kurtulan Kudüs'ümüz Osmanlı Devleti zamanında gerekli önemi ve değeri uzun süre görmüştür. Hatta okuduğum bir kitap olan 'Kudüs'teki Son Osmanlı- İğdırlı Halil Paşa' yı okurken de bir Müslüman Osmanlı komutanın Kudüs'e vedası içimi parçalamıştır. İşte daha 105 yıl önce bizim olan Kudüs ne yazık ki günümüzde Yahudilerin işgali altındadır.

Avrupa'da özellikle Alman Hitler soykırımından kaçan Yahudiler umut olarak Filistin topraklarına barış içinde yaşamak istediklerini dile getirerek gelmişler ve 1948 yılında İsrail devleti kurulmuştur. Gerçeğin hiç de barış ve huzur ortamı istemi olmadığı kısa sürede ortaya çıkmış ve İsraililer Filistin'i azar azar işgale başlamıştır. Her daim dozunu artıran İsrail bu işgali 7 Eylül itibarıyla bir soykırıma dönüştürmüştür. Hala da kimseye acımadan soykırımlarına devam etmektedir. Filistinli masum kardeşlerimizi hedef alan İsrail Gazze'yi vurup çok sayıda insanı, çocuğun, bebeğin yaralanmasına, en acısı da masum insanların ölmesine, yaptığı hainlikleri hız kesmeden hala devam etmektedir.

Canım acıyor, elimden bir şeyin gelmemesinden, insanların acımasızlığından, dünyanın sessiz kalmasından, insan hakları, adalet ve eşitsizliğin yok sayılmasından, insanların yok olduğunu görmek beni derinden yaralıyor. Ama biz hala Müslümanlar olarak dinimize ve masum yere ölen kardeşlerimize sahip çıkamamakla birlikte birlik ve beraberliğe en ihtiyaç duyulan bir dönemde birlik ve beraberlik olmayı beceremedik. 400 milyona yakın Müslüman komşu devlete sınır olan Filistin'in İslam devletlerinden yardım görmemesi de bizi daha çok yaralamaktadır. Elbetteki buradaki sözümüz Devlet Başkanlarına..

Dünyanın her yerinde sessiz sessiz öldürülen masum insanlar, acımasızca bombalanan okullar, hastaneler bütün Müslümanları derinden etkiledi. Bunları haberlerde görmek içimizi o kadar yakıyor ki ,Müslüman kardeşlerimizin zor durumda olması, kalacak ve yatacak yerlerinin olmaması, yarın ölecek miyim?, diye rahat rahat nefes alamaması insanlığa acı veriyor. Bizim ise sadece gördüklerimizle ve bize gösterilenle yetinmeyip birkaç gün sonra bizimde başımıza gelecek korkusuyla hareket edip, insanlığın bitmediğini ve Müslüman, Müslüman kardeşinin her zaman yanında olduğuna değinmek isterim.

Kısacası bu olaydan çok etkilendiğime yüreğimin paramparça olduğuna, insanlık için küçük ama Filistin halkı için büyük olan bu soykırımın artık devam etmemesine, onca masum insanların artık ölmemesine, yüreğimin dayanmadığını ve artık bu olaya bir dur demek gerektiğini en içten duygularıyla düşünüyorum. Umarım bunca yaşanan olayda etkilenen onca insan, dökülen onca kan yerde kalmaz. Gereken cezalar verilmeli, gereken dersler alınmalı ve insan hayatıyla oynamanın bu kadar kolay olmadığını göstermek, bildirmek gerek, bunları yazarken içimin yandığını hala içimde büyük bir boşluk olduğunu ve Filistin'in hala yüreğimde büyük bir yeri olduğunu samimi içte duygularıyla belirtmek isterim. YÜREĞİMDESİN FİLİSTİN HER ZAMAN VE HER KOŞULDA....

ABDURRAHMAN BAYTAŞ
7-C SINIFI

YANINDAYIZ FİLİSTİN

Ey! Allah'a sığınmış Filistin!
İsrail'in zulmüne uğramış Filistin!
Biz de yanındayız,
Çok uzakta değil, hemen yanı başındayız.

Yüreği iman dolu çocuklar
Kâfirlere ne yapsınlar?
Yardıma muhtaç bir şekilde
Bekler bizi çocuklar.

Haydi biz de gidelim,
Tek nefes olalım,
Filistin için İsrail'e
Karşı koyalım

Farkında dünya her şeyin,
Dayan Filistin,
Geleceğiz yakında,
Zalimleri kovmaya...

EMİRCAN ÇELEN 7/A

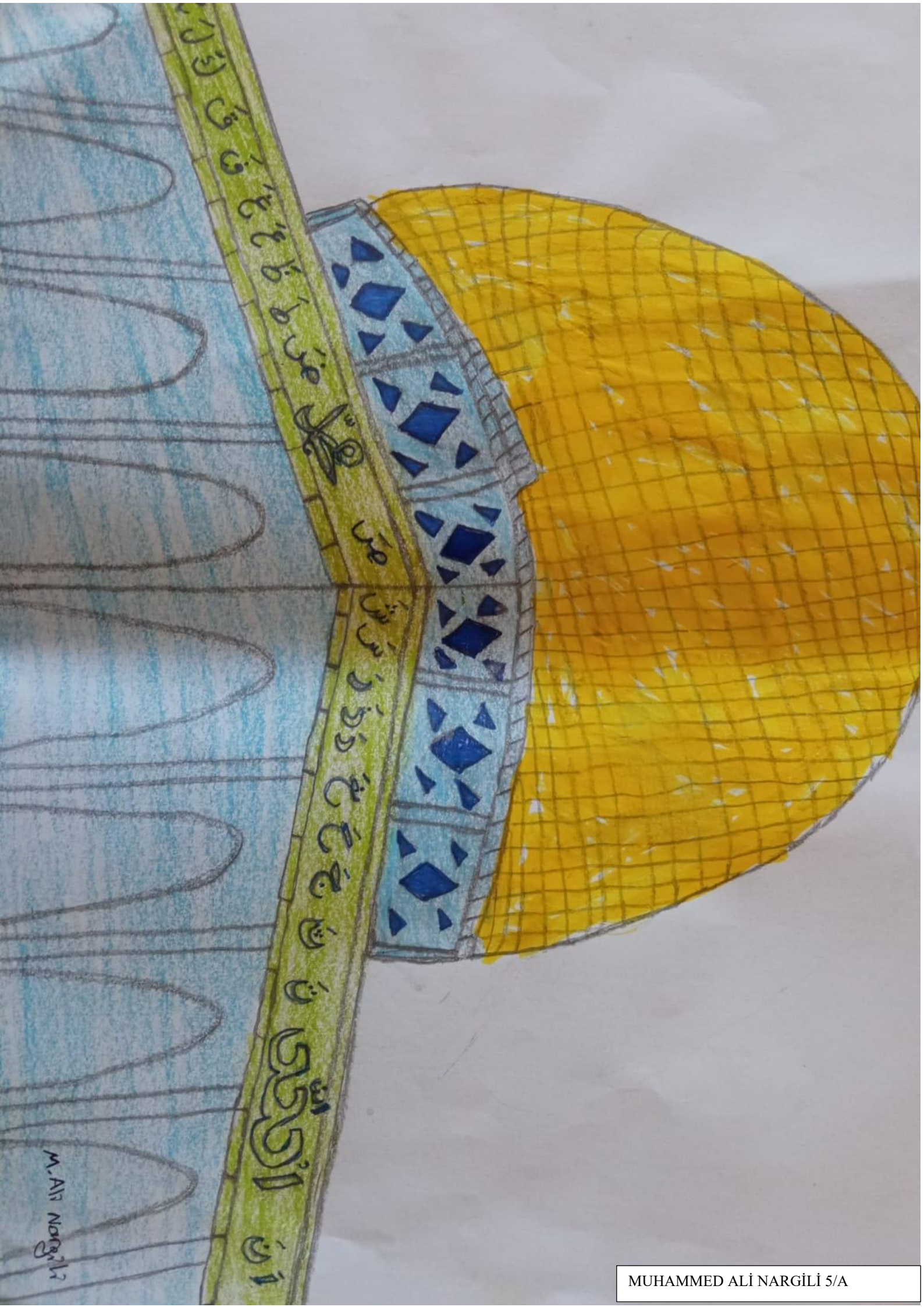

Muhammed Ali Nargili

بِأَنَّ الْوَالِدَ وَالْوَالِدَاتُ كَالْأُمَّةِ فَوَضَّعُوا لَهُمْ قِيَمًا مِثْلَ مَا وَضَّعُوا لِنَفْسِهِمْ إِنَّهُم عَلَىٰ آلِهِم وَثِقَاتٌ

صَا

نَسْرًا

دَعَا دَعْوَةَ الْوَالِدِ وَإِن مِّنْ مَّوَدَّةِ بَيْنِهِمْ فَيَتَوَكَّلُ الْوَالِدُ عَلَىٰ الْوَالِدِ إِنَّهُ كَانَ مَدْفُوعًا لِّمَا فِي الْأَرْحَامِ مِن مَّا يَضُرُّ الْوَالِدَ وَالْوَالِدَاتُ كَالْأُمَّةِ فَوَضَّعُوا لَهُمْ قِيَمًا مِثْلَ مَا وَضَّعُوا لِنَفْسِهِمْ إِنَّهُم عَلَىٰ آلِهِم وَثِقَاتٌ

الْوَالِدَاتُ كَالْأُمَّةِ

أَنَّ

M. Ali Nargili